

فوتبال

دایرة المعارف مصوّر

لیگ‌ها. تیم‌ها. قوانین. تاکتیک‌ها

www.ketab.ir

www.ketab.ir

سرشناسه: گلدبلات، دیوید، ۱۹۶۵ - م. Goldblatt, David
عنوان و نام پدیدآور: دایره المعارف مصور فوتبال / نویسندگان دیوید گلدبلات و جانی آکتن؛ ترجمه رحیم قاسمیان.
مشخصات نشر: تهران، نشر سایان، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری: ۲۲۴ ص؛ مصور (رنگ)؛ ۲۲۰ × ۲۹ س. م.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۲۰۳-۰-۵

وضعیت فهرست نویسی: فہپا
یادداشت: عنوان اصلی: The football book, the leagues, the teams, the tactics, the laws
عنوان دیگر: کتاب جامع فوتبال (۲۰۱۸).
موضوع: فوتبال
شناسه افزوده: آکتن، جانی، ۱۹۶۶ - م.
شناسه افزوده: Acton, Johnny
شناسه افزوده: قاسمیان، رحیم، ۱۳۳۱، مترجم
رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ آ ۸ گ/ GV۹۴۳
رده بندی دیویی: ۷۹۶/۲۳۴
شماره کتابشناسی ملی: ۴۱۲۰۳۷۰

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

نویسندگان: دیوید گلدبلات و جانی آکتن
مترجم: رحیم قاسمیان، داریوش دل آرا
مدیر هنری: شاپور حاتمی
صفحه آرای: الهه یعقوبی نیا
ناشر: سایان
لیتوگرافی: اطلس چاپ
چاپ: صبا
صحافی: رنوف
نوبت چاپ: پنجم، ۱۴۰۳ / شمارگان: ۵۰۰

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

۸۴	کار تیمی؛ مفاهیم اصلی
۸۶	آرایش تیمی
۹۰	استراتژی‌های دفاعی
۹۴	تبانی در مسابقات فوتبال
۹۶	ضربات ایستگاهی
۹۸	استراتژی‌های تهاجمی
۱۰۲	مربی و سرمربی
۱۰۶	کالبدشکافی یک باشگاه

۱ فوتبال: یک بازی جهانی

۱۴	بازی‌های باستانی با توپ
۱۶	از فوتبال مردمی تا فوتبال اتحادیه‌ای
۱۸	بازی جهانی
۲۰	فوتبال در آستانه‌ی سده‌ی بیستم
۲۲	فوتسال
۲۴	فوتبال ساحلی
۲۶	فوتبال سالتی - خیابانی
۲۸	فوتبال نمایشی
۳۰	فوتبال پارالمپیک
۳۲	فوتبال پایه
۳۴	تماشای فوتبال
۳۶	فرهنگ هواداری

۴ مهارت‌های فردی

۱۱۰	کالبدشکافی بازیکن
۱۱۲	ذهنیت بازیکن
۱۱۴	گرم کردن
۱۱۶	تمرین
۱۱۸	کنترل توپ
۱۲۰	پاس‌کاری
۱۲۲	پایه‌توپ دویدن
۱۲۴	پا از روی توپ رد کردن
۱۲۶	چرخش‌ها و پیچش‌ها
۱۲۸	فریب‌ها
۱۳۰	شوت زدن
۱۳۲	شوت سرزرب
۱۳۴	ضربه‌ی سر
۱۳۶	کرنرو پرتاب اوت
۱۳۸	ضربه‌ی آزاد
۱۴۰	پنالتی
۱۴۲	دروازه‌بانی
۱۴۶	تکل زدن
۱۴۸	مهارت‌های نمایشی
۱۵۰	آسیب‌دیدگی

۲ چگونگی بازی فوتبال

۴۰	زمین فوتبال
۴۲	مدافعان
۴۴	مدافعان کناری
۴۶	هافبک‌ها
۵۰	مهاجمان
۵۴	دروازه‌بان
۵۶	داوران
۶۰	تکنولوژی در فوتبال
۶۲	قوانین
۶۴	ضربات ایستگاهی
۶۶	قانون آفساید
۶۸	خطا و قانون‌شکنی
۷۰	پیراهن، شورت و جوراب
۷۲	کفش و وسایل محافظ
۷۴	پیراهن
۷۶	توپ
۷۸	دروازه
۸۰	به وقت بُرد، آواز بخوان

فوتبال در سراسر جهان

کنفدراسیون‌های فیفا

۱۵۴

اروپا: یوفا

انگلستان

استادیوم ویمبلی

انگلستان؛ باشگاه‌های شمال

انگلستان؛ باشگاه‌های جنوب

اسکاتلند

ولز

ایرلند شمالی

جمهوری ایرلند

بلژیک

جنون پول

فرانسه

باشگاه‌های فرانسه

هلند

باشگاه‌های هلند؛ سه غول

دانمارک

سوئد

نروژ

فنلاند

آلمان

باشگاه‌های آلمان

اتریش

سوئیس

اسپانیا

دو تیم برتر اسپانیا

استادیوم براگا

اسپانیا؛ دیگر باشگاه‌های برتر

پرتغال

باشگاه‌های پرتغال

ایتالیا

ایتالیا؛ یوونتوس و اینتر

آث میلان — لیورپول

ایتالیا؛ آث میلان و رم

یونان

ترکیه

بلغارستان

رومانی

کرواسی

جمهوری چک

صربستان

مجارستان

انگلستان — مجارستان

لهستان

اوکراین

روسیه

اسرائیل

تیم‌های کوچک عضو «یوفا»

۱۵۸

۱۶۰

۱۶۲

۱۶۴

۱۶۶

۱۶۸

۱۶۹

۱۷۰

۱۷۱

۱۷۲

۱۷۴

۱۷۶

۱۷۸

۱۸۰

۱۸۲

۱۸۳

۱۸۴

۱۸۵

۱۸۶

۱۸۸

۱۹۰

۱۹۱

۱۹۲

۱۹۴

۱۹۶

۱۹۸

۲۰۰

۲۰۲

۲۰۴

۲۰۶

۲۰۸

۲۱۰

۲۱۲

۲۱۳

۲۱۴

الجزایر

مصر

مراکش

۲۱۵

۲۱۶

۲۱۷

۲۱۸

۲۱۹

۲۲۰

۲۲۲

۲۲۳

۲۲۴

۲۲۵

۲۲۶

تونس

نیجریه

کامرون

ساحل عاج

غنا

جمهوری دموکراتیک کنگو

آفریقای جنوبی

باشگاه‌های برتر آفریقا

آسیا و اقیانوسیه

ایران

عراق

عربستان سعودی

امارات متحده عربی

استادیوم ملک فهد

هند

چین

ژاپن

کره‌ی جنوبی

مالزی

ویتنام

کره‌ی شمالی

تایلند

باشگاه‌های برتر آسیا

استرالیا

اقیانوسیه

۲۳۰

۲۳۲

۲۳۴

۲۳۶

۲۳۸

۲۴۰

۲۴۰

۲۴۱

۲۴۱

۲۴۲

۲۴۳

۲۴۳

آمریکای جنوبی: کانمبول

آرژانتین

باشگاه‌های آرژانتین

برزیل

باشگاه‌های برزیل

مهاجرت جهانی

پاراگوئه

اروگوئه

شیلی

بولیوی

پرو

اکوادور

ونزوئلا

کلمبیا

آمریکای شمالی و مرکزی و کارائیب: کونکاکاف

۲۴۶

۲۴۷

۲۴۸

۲۵۰

ایالات متحده‌ی آمریکا

کانادا

مکزیک

باشگاه‌های برتر کونکاکاف

آفریقا: کاف

۲۵۴

۲۵۴

۲۵۵

اروگوئه ۱۹۳۰

ایتالیا ۱۹۳۴

فرانسه ۱۹۳۸

برزیل ۱۹۵۰

سوئیس ۱۹۵۴

سوئد ۱۹۵۸

رقابت‌ها

جام جهانی

۲۸۶

۲۸۸

۲۹۰

۲۹۲

۲۹۴

۲۹۶

۲۹۸	شیلی ۱۹۶۲
۳۰۰	انگلستان ۱۹۶۶
۳۰۲	مکزیک ۱۹۷۰
۳۰۴	برزیل — ایتالیا ۱۹۷۰
۳۰۶	آلمان غربی ۱۹۷۴
۳۰۸	آرژانتین ۱۹۷۸
۳۱۰	اسپانیا ۱۹۸۲
۳۱۲	مکزیک ۱۹۸۶
۳۱۴	آرژانتین — انگلیس
۳۱۶	ایتالیا ۱۹۹۰
۳۱۸	آمریکا ۱۹۹۴
۳۲۰	فرانسه ۱۹۹۸
۳۲۲	کره‌ی جنوبی و ژاپن ۲۰۰۲
۳۲۴	استادبوم سرپوشیده‌ی ساپورو
۳۲۶	آلمان ۲۰۰۶
۳۲۸	آفریقای جنوبی ۲۰۱۰
۳۳۰	برزیل ۲۰۱۴
۳۳۲	روسیه ۲۰۱۸
۳۳۴	قطر ۲۰۲۲
۳۳۶	جام جهانی زنان

رقابت‌های قاره‌ای

۳۴۰	جام ملت‌های اروپا
۳۴۴	گنج‌هی افتخارات
۳۴۶	لیگ قهرمانان اروپا (جام باشگاه‌های اروپا)
۳۵۰	اینتراخت فرانکفورت — رئال مادرید
۳۵۲	لیگ اروپا (جام یوفا)
۳۵۴	کوپا آمریکا
۳۵۶	جام لیبرتادورس
۳۵۸	گلدکاپ (جام طلایی)
۳۶۰	جام ملت‌های آفریقا
۳۶۲	لیگ قهرمانان آفریقا
۳۶۴	جام ملت‌های آسیا
۳۶۶	لیگ قهرمانان آسیا
۳۶۸	جام باشگاه‌های جهان
۳۷۰	فوتبال المپیک

۳۷۲

رکوردها

۳۹۲

نمایه

فوتبال محبوب‌ترین ورزش سراسر جهان است. به نظر می‌رسد مردم از گرینلند گرفته تا کوه‌پایه‌های آند، نمی‌توانند در برابر وسوسه‌ی فوتبال بازی کردن یا تماشایش مقاومت کنند. آمار و ارقام خیره‌کننده‌اند. حدود دویست و پنجاه میلیون نفر به طور منظم فوتبال بازی می‌کنند. اگر بازیکنان این ورزش جمعیت یک کشور بودند، از نظر تعداد جمعیت چهارمین کشور جهان می‌بود. در عین حال، مجموع تماشاگران تلویزیونی مسابقات جام جهانی فوتبال ۲۰۱۸ را حدود سه و نیم میلیارد نفر برآورد کرده‌اند که معادل نیمی از جمعیت جهان بود.

کم‌وبیش می‌توان مدعی شد که فوتبال یک زبان جهانی است. اگر روزی خود را در کشوری غریبه یافتید که با زبان محلی مردمش آشنا نبودید، می‌توانید با چند حرکت دست و به زبان آوردن نام چند ستاره‌ی سرشناس فوتبال، با دیگران گفت‌وگو کنید. مثلاً کافی است یک دست‌تان را روی سینه قرار دهید و بگویید «پله» و سپس دست دیگرتان را کمی بالاتر ببرید و بگویید «مارادونا». طولی نمی‌کشد که به سرعت چند دوست پیدا خواهید کرد.

فوتبال آدم‌ها را دور هم جمع می‌کند و به آنان حس هویت می‌بخشد. فوتبال نمایشی پایان‌ناپذیر است که به زندگی ما معنا می‌دهد و منبعی است برای بحث‌های پایان‌ناپذیر. در فوتبال همه‌ی عناصر و جنبه‌های تجارب انسانی حضور دارند: برنده و بازنده، عشق و نفرت، قدرت، سیاست و البته پول. این ورزش، همانند خود زندگی، لحظاتی سرشار از زیبایی‌های اعجاب‌آور و شکست‌های ویرانگر دارد.

کتاب حاضر به تمامی دربارهِ این تنوع خیره‌کننده است و به تمام ابعادش می‌پردازد: از مزیت دفاع منطقه‌ای و نفر به نفر گرفته تا برترین و جالب‌ترین سرودهایی که هواداران روی سکوها می‌خوانند. لابه‌لای صفحات کتاب می‌آموزید که چگونه ضربات ایستگاهی به سبک بکهام بزنید و با سگی آشنا می‌شوید که جام مسروقه‌ی فوتبال را در یک باغ پیدا کرد. همچنین خواهید دید که چگونه یک بازی باشگاهی در ماداگاسکار می‌تواند با نتیجه‌ی ۱۴۹ بر صفر به پایان برسد. این کتاب صرفاً یک کار نمی‌تواند بکند؛ این که توضیحی قانع‌کننده بدهد که چرا مردم تا این حد شیفته فوتبال‌اند. با این حال، نگاهی اجمالی به برخی نظریه‌ها در این زمینه مفید خواهد بود.

برخی مدعی شده‌اند که فوتبال بدیل شکار است که اجداد ما برای بقا به آن متکی بودند. مطابق این دیدگاه، هر گل معادل شکار یک حیوان است و همین امر بر اهمیت گل زدن و شکار تأکید می‌کند. برخی دیگر معتقدند فوتبال نوعی جنگ تحول‌یافته است. اگر دقت کنیم، می‌بینیم که واژه‌های نظامی زیادی در فوتبال وجود دارد (تاکتیک، رویارویی، حمله) و شاید تصادفی نباشد که دوره‌ی رشد محبوبیت این ورزش درست در همان دورانی اتفاق افتاد که مردان جوان کم‌تر از هر وقت دیگری در گذشته‌ی نزدیک‌شان درگیر جنگ بودند.

هر دو نظریه محسّنات خود را دارند، اما شاید باید نظریه‌ی ساده‌تر دیگری را هم به این جمع افزود. تاریخ بشر را می‌توان به قصه‌ی شکاف روزافزون میان جسم و ذهن انسان نیز تعبیر کرد. فوتبال درست خلاف جهت این روند عمل می‌کند و بین ذهن و جسم پیوندی عمیق برقرار می‌سازد و، ولو به طور موقت، این شکاف را پر می‌کند. وقتی فوتبال بازی می‌کنیم یا به تماشای بازی دیگران می‌نشینیم، این شکاف پر می‌شود و به کلیتی یکپارچه دست می‌یابیم. البته فقط مردان نیستند که چنین حسی دارند. فوتبال زنان نیز هواداران زیادی دارد. در نتیجه، وقتی از فوتبال‌یست «مرد» سخن می‌گوییم، به راحتی می‌توانیم، و باید، فوتبال‌یست «زن» را جایگزینش کنیم.

شاید آن‌چه در ادامه می‌آید به پیچیده‌تر شدن بحث بینجامد. هدف ما هنگام نوشتن این کتاب آن بود که از نقل جملات مشهور و کلیشه‌ای اجتناب کنیم، اما ظاهراً در این کار شکست خورده‌ایم. پس بگذارید این جمله‌ی بیل شانکلی، سرمربی بزرگ لیورپول را نقل کنیم که گفته بود: «برخی معتقدند فوتبال اهمیتی هم‌تراز مرگ و زندگی دارد. باید بگوییم که از شنیدن چنین حرفی سخت رنجیده‌ام و باید به شما اطمینان دهم که فوتبال به مراتب از مرگ و زندگی مهم‌تر است.» هیچ کس بهتر از او عمق بی‌منطق شور و احساسات ناشی از دویدن بیست و دو نفر به دنبال یک توپ را توصیف نکرده است.

دیوید گلدبلات